

OSZTÁNTUL

ELŐFIZETÉSI ÁRA

A kiadóhivatalban átvéve:
Egész évre ..... 16 k.
Negyedévre ..... 4 "
Helyben házhoz hordva:
Egész évre ..... 20 kor.
Negyedévre ..... 5 "
Vidékre postán szállítva:
Egész évre ..... 24 kor.
Negyedévre ..... 6 "
Egyes szám ára 8 fillér

Politikai
napilap

Megjelenik minden nap, a hétéves és
ünnepek utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Szilágyi Dezső-u. 8.
A szerkesztőség kéziratok vissza-
adására vagy megőrzésére nem
vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a kiadó-
hivatalhoz intézendők

XIX. évfolyam 65. szám.

Nagy-Várad.

Szerda, 1913. március 13.

A Désy—Héderváry békeakció.

Nagy politikai szenzáció pattant ki tegnap: Désy Zoltán látogatása Khuen-Héderváry grófnál, melynek értékét és eredményét különféle módon tárgyalják, de tagadni nem lehet, hogy készül valami a politikában, amit különben mindkét oldalról régen óhajtanak.

A látogatást a munkapártban először hidegen és gyanakvólag fogadták, azt gondolva, hogy Lukács háta mögött készül a paktum. De később megnyugodtak, amint értesültek róla, hogy Lukács tudtával történt a dolog.

A látogatás ugyanis szombat délután történt. Vasárnap délelőtt gróf Khuen-Héderváry meglátogatta a miniszterelnököt és vele hosszasan tárgyalt. Folytatódott a két államférfiu tanácskozása aznap este a Nemzeti munkapárt helyiségében. Hívei nagyon jól tudják, hogy a munkapárt elnöke a legszubtilisabb érzésű politikusok egyike. Ő azért tárgyalt olyan behatóan a miniszterelnökkel, nehogy a Désyvel való találkozásának egyetlen árnyalata se maradjon földertelen a kormány feje előtt.

Kétségtelen éppen a volt miniszterelnök politikai korrektségénél fogva is, hogy bizonyára nem csinált titkot Désy Zoltán előtt sem abból, hogy beszélgetésükről a miniszterelnöknek referálni fog.

Tényként megállapíthatók tehát:

Désy Zoltán felkereste a nemzeti munkapárt elnökét.

Közte és Héderváry gróf között kétségtelenül politikai beszélgetés folyt le, melynek tárgya csak a mai politikai helyzet lehetett.

Erről a látogatásról a munkapárt elnöke referált a miniszterelnöknek.

Héderváry gróf előkészült Désy Zoltán

látogatására. Ez tény. A két politikus közt természetesen arról esett szó, mik volnának a parlamenti béke feltételei? Erről a tárgyalásról mind a két fél kijelenti ma, hogy a megbeszélés nem konkrét formában történt, csak politikai diskusszió alakjában. Ez a diskusszió pedig arról folyt, hogy:

a munkapárt feltétlenül helyre akarja állítani a parlamenti tanácskozás rendjét. Ha másképp nem volna lehetséges, Tisza és Lukács ad personam elejtésével is.

A választójogi törvény módosítása az ellenzék kívánalmainak figyelembevételével.

Az új házszabályokat pártközi egyezséggel állapítanák meg.

Intézményes gondoskodás az elnöki felelősség határaitól és a múlt évi parlamenti eseményeknek deklaráció formájában történő reparálása.

Végül, hogy az ellenzék a parlamenti tanácskozásokból ki fogja kapesolni a Désy-ügyet és azt sem a párt, sem a miniszterelnök ellen ki nem használja.

Désy Zoltán tegnap este a Justh-párt klubhelyiségében kereste föl Justh Gyulát. A két politikus barátságosan üdvözölte egymást és visszavonult vagy másfél órai tanácskozásra, melybe belevonták Vázsonyi Vilmost is. Ugy mondják, Justhék nem szívesen fogadják a dolgot.

A Kossuth-párton szívesen látják a békekisérlet megindulását, hangoztatják azonban, hogy ennek sikere csak abban az esetben lehet, ha a kormány és a többség honorálni hajlandó az ellenzék tárgyi és személyi kívánságait, egyebek közt egyrészt a választójogi és a házszabály revíziójára, másrészt a Lukács és Tisza távozására vonatkozó követelést.

A politikai köröket természetesen csak egy dolog érdekli most: hová fog fejlődni ez az újabb Désy-ügy?

Kétségtelenül nagy fordulatot jelent a politikában, akár a kormány, akár az ellenzék politikai szempontjából. Erre vall az is,

hogy a miniszterelnök lemondott a Lovranába tervezett utazásáról, sőt bécsi útját is elhalasztja. De nem megy el Justh Gyula sem Tornyára, holott ma szándékozott elutazni. (Későbbi hírek szerint Justh mégis elutazik.)

Munkapárti körökben úgy vélik, hogy a helyzet új alakulása csak a kormány jelenlegi vezetőjét fogja elsodorni és már emlegetik a jövő emberét gróf Khuen-Héderváry vagy báró Láng Lajos személyében.

Akárhogy fordul a sor, kétségtelen, hogy a Désy-féle látogatásnak az egész magyar politikai életre messze kiható fontosságú következményei lesznek.

A balkáni háboru.

Görögország és Szerbia megszállják Albániát.

Belgrád, márc. 18.

Beavatottak mondják, hogy Görögország és Szerbia között titkos megegyezés jött létre, amely arra irányul, hogy közös erővel megszállják Albániát s így elébe vágnak az osztrák-magyar monarchia és Olaszország esetleges beavatkozásának.

Két hét alatt béke lesz.

Szófia, márc. 18.

A kormányhoz közel álló körökben úgy tudják, hogy nem telik bele két hét és létrejön a béke Törökországgal. Állítólag erre való tekintettel halogatja pétervári utazását Danew, mert talán már nem is lesz rá szükség.

A hatalmak álláspontja.

Bécs, márc. 18.

Rómából jelenti a N. Fr. Pr. levezetője: A hatalmak egyhanguan elfogadták a londoni értekezlet határozatát, a mely szerint Szkutari Albániához tartozik, a szigetek kér-

Főraktár:

Nagy-Várad
Kossuth Lajos-u.
FEKETE SAS
épületben.

Turul-cipő

Elsőrangú, elegáns és jutányos.

Főraktár:

Nagy-Várad
Kossuth Lajos-u.
FEKETE SAS
épületben.

dését a nagyhatalmak rendezik és a hadi kárpótlás követelését visszatartásítják. A hatalmak megbízták aténi, belgrádi, cetinjei és szófiai képviselőiket, szólítsák föl az ottani kormányokat, hogy a hatalmak közvetítését korlátozás nélkül elfogadják és a közvetítő akció tartamára az ellenségeskedést megszüntessék.

Visszavert bolgár roham.

Konstantinápoly, márc. 18.

Állítólag biztos forrásból jelentik, hogy a bolgárok rohamot intéztek Drinápoly ellen, azonban a török csapatok heves tüzelése következtében nagy vereséggel visszavonultak.

Az angolok terve.

Atén, márc. 18.

Az Akropolisz azt a hirt közli, hogy Anglia hajlandó beleegyezni abba, hogy Ciprust Görögországhoz csatolják. Ez a hír a londoni tőzsdén a ciprusi részvényekben hoszt idézett elő. Viszonzásképpen Egyiptom okkupációját az angolok annexióra fogják átválttatni. Ezt a hirt valószínűvé teszi az egyiptomi csapatoknak folytonos erősítése is.

Kósa hírek a háborúról.

London, márc. 18.

Egy belgrádi értesülés, mit legutóbb a tandiovanidemedua kikötőt nem török, hanem egy osztrák-magyar hadihajó bombázta. A hír szerint a hadihajó most is ott leselkedik a partok mentén, hogy alkalma adtán ismét megtámadja a szerbeket, vagy a katonákat szállító más hajókat.

A biharmegyei munkapárt gyűlése.

— Bizalom Tisza és Lukács iránt. —

A biharmegyei nemzeti munkapárt tegnap tartotta meg a rendes évnegyedes gyűlését, melyen igen nagy számmal jelentek a tagok. Szunyogh Szaboles, akit különben ünnepelni akart a párt, nem jelenhetett meg a gyűlésen és így az elnöki tisztet is más töltötte be. Öt órakor a Pannonia-éttermében már minden asztal el volt foglalva a munkapárt tagjai által.

Általános csendben nyitotta meg az ülést Száhlender Károly korelnök. Bejelentette Szunyogh Szaboles távol maradását, amit sajnálattal vettek tudomásul.

Ezután Pally Lajos indítványt terjesztett be, melyben Tisza Istvánnak és Lukács Lászlónak bizalmát és ragaszkodását nyilvánítja a párt, a megszavazott törvényekért hálával üdvözlök.

Az indítványhoz Örley György szólott hozzá. Háromnegyed évvel ezelőtt úgy mond, nagy lelkesedéssel biztosította a párt Tisza Istvánt és Lukács Lászlót bizalmáról. Akkor egy szorongó érzés fogta el a párt lelkiületét a tekintetben, hogy vajjon egy embernek bátorsága, határozottsága és érellye képes lesz-e valóra váltani mindazt, amit megvalósítani szándékozott. Most háromnegyed év után hálát kell adnunk az Istennek, mert megengedte, hogy azok a törvények, melyek akkor javaslatok voltak, most törvényekké emelkedtek. Különösen kiemeli a házszabályokat, melyek megszabadították az országot a végzettől, az alkotmány teljes elpusztulásától.

A véderő fontosságának hangoztatása után a választói törvényre tért át. Kiemeli, hogy ezt a törvényt úgy megcsinálni, hogy mindenkit kielégítsen, nem lehet, de meg lehetett úgy, hogy azt a többség helyeselje

és visszaadja az ország nyugalalmát. A szervezett munkások sztrájk mozgalmára megjegyzi, hogy az nem volt jogosult, mert 81000 szervezett munkásnak 21 millió emberrel szemben adott jogok igenis arányosak. De a munkások véleménye nem is nyilvánult meg, mert a sztrájk elmaradt, ami azt bizonyítja, hogy a nyugalom itt is helyre állott és az ész uralma győzött. Meg van győződve róla, hogy mint minden törvény, úgy ez idővel reformra fog szorulni. — Ez az idő tehát, mely a reformig tart, átmeneti és megmenti az országot a végpusztulástól, a demagógok hatalomra jutásától. Ez alatt az az idő alatt az ország szellemi és anyagi tőkét gyűjthet, melyek alapján megszerezhetik azokat a jogokat, amelyekkel most élni nem tudnának.

Majd az ellenzék magatartásáról szól. A választói jog tárgyalásakor nem volt rendőr a Ház folyosóján, a parlament körül nem voltak katonák, nem volt kitiltva képviselő sem, sőt meg is jelent az ellenzék, de egy szónokuk kivételével, senki sem vett részt a tárgyalásban.

Végül azt hangoztatja, hogy háromnegyed évvel ezelőtt az ellenzék világgá kürtölte, hogy a kormány bukni fog pártjával együtt. Csalódott az ellenzék, mert ma ép oly erősen áll a kormány pártjával együtt, mint állott ezelőtt. A javaslatot elfogadja.

A pártértekezlet nagy éljenzéssel és tapsal fogadta Örley beszédét.

Péchy Károly: Az indítványt azzal akarja kibővíteni, hogy létesítsenek nemzetiségi vidékeken 10 Tisza-iskolát. Erre a célra már alapítványt is tett.

Örley György javasolja, hogy az indítvány felett most ne határozzanak, hanem adják ki az előkészítő-bizottságnak tanulmányozás végett. Örley javaslatát elfogadta a párt.

Pally Lajos bejelenti, hogy a megyegyűlésen nem kerül napirendre olyan ügy, mely a fölszólalást provokálná. Tudomására hozza azt is a pártnak, hogy a gyűlésen választás alá kerül egy ülnöki állás, melyre

EGY VÉRTELEN GYLKOSSÁG TÖRTÉNETE.

Irtá Riporter.

A riport szárazon eredetileg így szólt: Különös eset hírét jelentik egy Magurásza nevű kis oláh faluból. A községi legelőn összeesve, vérbe fagyva találták a község Ilia nevű áróját. Bár a kis leány melle, ruhája véres volt, csudálatos módon, — miután lemosták — sérülésnek, karcolásnak nyoma sem volt rajta. Mikor hosszantartó aléltóságából feleledt, éppen annyira jól érezte magát, mint a furesa eset előtt. Hogy mi történt vele, arra nem emlékezik.

Eddig a riport. Az újságíró éles szimata azonban nem elégedhetik meg ezzel. Gyakran az ilyen apró-cseprő esetek végtelen érdekes és gyakran bizony tragikus történetet rejtenek. Utána jártunk tehát ennek a kis furesa hírek. Magunk sem hittünk ugyan az eredményben, pedig ez a kis hír olyan érdekes történetet rejt magában, hogy szinte detektív-históriának gondoljuk az egészet. Pedig semmi egyéb nem történt, minthogy az élet egy lépéssel a regény elé állott. Szin és elevenség nélkül közöljük e bonyodalmas és furesa históriát. Nem akarjuk külső eszközökkel még fokozni a történet regényszerűségét. Alljon és beszéljen a történet maga helyett.

Egy kopár, már leegelt sírhely a terület, hol Magurásza tehenei legelnek. Itt találtak rá a kis Iliára véresen. Körötte semmi nyom. A tehének csöndesen és jámborul kérődztek. Semmi, semmi, csak a pusztaság. A csendőrség kezében nem volt egy szál sem, melyen a titokzatos ügy szálait kibogozhatta volna. A nyomozást Dobay Sándor csendőrmester végezte. Úgyes, megbízható ember, kipróbált csendőr. Valamikor nagy szerepe volt az élesdi pénzhamisítók letartóztatásában.

De ez a derék csendőr is hiába kutatott. Hiába hallgatta ki a község lakóit, senki sem tudott semmit.

Teljesen tanácstalanul állott a csendőrség. Itt már igazán nem lehetett semmit sem csinálni. Ide egy Sherlock Holmes, vagy legalább egy fiók Nick Carter kellene.

Amit azonban a csendőrség nem tudott megcsinálni, azt véghezvitte az egyszerű parasztgazda, volt csendőr. A parasztgazdán kívül e történet kifejtésében még más valaki is szerepel. Nem ember, de élőlény, nem tud beszélni, de többet beszélt, mint az egész falu népe. Egy kutyáról van szó, de hogy megérthessük a következményeket, szükségesnek tartjuk, hogy egy pár sort szenteljünk a kutyának.

Faluhelyen lehet csak ilyen elkorcsosult állatot látni. Félig pudli, félig foxterier, egész-

ben véve pedig vadászkutya. Hü ugyan, de néha órákig elkalandoz olyan helyen, hol nincs víz a legelő körül. Vétegenül szereti a gazdáját, de ha éhes, nem ismer senkit s még a gazdáját is megtámadja.

A falusi detektív megérdeklődött, hogy kirjuk a nevét, Darabán János, valamikor juhász volt. Ismerte a kutyának ezt a fajtáját, s így minden okoskodását a kutyára terelte.

Okos, agyafurt fejével megállapította a következőket: A vér nem a lánytól ered. Nem is valami közelben eredő gyilkolásból, mert hiszen akkor valami nyomot csak elárulna az agyagos föld. Máskülönben — büntény esetén — senki sem bolond, hogy a hatóság figyelmét így magára vonja.

Ez az okoskodás így nem jelent sokat, de ha ennek negativumát vesszük, már némi eredményt is meg lehet állapítani.

E szerint a vér idegen vér. Valaki hozta, valahonnan hozta, valamiért hozta.

De ezzel látszólag szinte ott van ember, ahonnan elindult. De nem ám derék Darabán János. Az első kérdésre agyafurt paraszti feje már talált feleletet: a kutya hozta! Ilia kutyája!

Igen ám, de az eset óta már több nap mult el és ha az első gyanújára biztos adatot nem talál, nem ér semmit a kiindulás, hiszen ki semmire sem tud vele menni.

Bőjti idénycikkek

étolaj, conservált halak, sajtok, Liptói és székely tömlő turó, friss teavaj, friss és aszalt gyümölcsök, főzelékek.

Húsvétra

Prágai és Kassai sódar, legfinomabb fajkavék, tisztán kezelt fűszerárak, pezsgő, csemege bor, cognak, francia, orosz és lengyel likőrök, dús választékban.

Mezey János és Társa cégnél Nagyváradon, Szent László-tér és Teleki-utca sarkán.

Kránczly Kálmán és dr. Gerlán Gábor, továbbá egy aljegyzői állás, melyre dr. Fráter László és egy fogalmazói állás, melyre dr. Pally Béla pályáztak. A párt tudomásul vette a bejelentést s ezzel az értekezlet véget is ért.

A Kath. Népszövetség legújabb akciója.

Biztosítási osztályt szerveznek.

Ma: csoportvezetői értekezlet.

A Katolikus Népszövetségről azt írta a helybeli páholylap, hogy antiszemita márciusi ünnepélyt rendezett. Persze, ha valahol rámutatnak arra, mennyire leszorult már a kereszténység Magyarországon: az antiszemizmussal. Ha nem akarunk tovább is mások kész eszközei lenni, az is antiszemizmussal. A keresztény öntudat: antiszemizmussal. Ami nem a zsidóság és a szabadkőművesség nyeregbe segítése: az mind antiszemizmussal.

A Katolikus Népszövetség pedig bizony nem azért alakult, hogy a keresztény közönséget héber járomba hajtsa, sőt! bátorodik szerényen megpróbálni, hátha lehetne a szabadkőműves járombatorítékot is felszabadítani?

Ezen a téren már eddig is eredményeket ért el a Népszövetség; de még mekkora az a terület, a melyet kitartó, fáradtságos munkával fel kell szántania, meg kell tisztogatnia a burjától!

Majd sorra kerítjük lassan, Isten segítségével azt is.

Egy újabb lépésről számolunk be: a Katolikus Népszövetség nagyváradi szervezete biztosítási irodát állít fel.

A központ kiküldöttje Zsolnay Frigyes és Katona József, tegnap Nagyváradra érkeztek s ma a csoportvezetőkkel megbeszélnek a legközelebbi teendőket.

Ma, szerdán délután 6 órakor a Katolikus Kör könyvtári szobájában csoportvezetői értekezlet lesz s az igazgató ez uton is kéri a csoportvezetőket, szíveskedjenek az értekezleten a tárgy fontosságára való tekintettel, teljes számmal megjelenni.

Pályázat munkásjutalmakra.

A kamara hirdetménye.

A keresk. m. királyi miniszter urnak 12519—1906. számú leirata folytán van szerencsénk az érdekeltek tudomására adni, hogy a szakmájukban leendő további kiképzés céljából a nevezett miniszterium által alapított 600 (hatszáz) korona atazási ösztöndíjak egyikére az 1912. évben kamarai kerületünkben törekvő segédmunkások pályázhatnak.

Felhívjuk tehát mindazon iparos segédmunkásokat, kik e fentemlített ösztöndíjban részesülni óhajtanak, hogy pályázati folyamodványukat legkésőbb a folyó 1913. évi május hó 10-ik napjáig az alulírott Kereskedelmi és Iparkamarához adják be. Az ezen határidőn túl beadott kérvények figyelembe vehetők nem lesznek.

A folyamodványban részletesen feltüntetendő és lehetőleg okmányokkal igazolandó: 1. folyamodó lakhelye. 2. Családi viszonyai. 3. Erkölcsei magaviselete. 4. Foglalkozása. 5. Előképzettsége, esetleg tanulmányai. 7. A pályázó által esetleg nyert kitüntetések, továbbá nyelvismerete és végül az ösztöndíj elnyerése esetén a külföldi tanulmányi utirány is megjelölendő, valamint az is, hogy a kérvényező iparossegég katonai kötelezettségének eleget tett-e már és vajjon biztosítva van-e előre is egy megfelelő külföldi gyár-

ban, vagy műhelyben való alkalmaztatása, esetleg valamely külföldi szakiskolába leendő felvétele.

Megjegyeztetik, hogy folyamodó iparossegédnek kötelezettséget kell vállalni az iránt, hogy az ösztöndíj különbeni visszafizetésének terhe alatt vissza fog térni hazájába és külföldön szerzett ismereteit itthon fogja érvényesíteni.

Akik katonai kötelezettségüknek nem tettek eleget, vagy az alulul felmentve nincsenek, az ösztöndíjra nem számíthatnak.

A kiskorúakért atyjuk vagy gyámjuknak kell kezességet vállalni a fenti kötelezettség betartása tekintetében.

Nagy-Várad, 1913. március hó 13.

A nagyváradi kereskedelmi és iparkamara:
Dr. Moskovits József, Dr. Sarkadi Lajos,
elnök. titkár.

Siralmas levél a nagyváradi elmekórházból.

*

A tegnapi Pesti Naplóban egy siralmas, igazságért kiabáló levél jelent meg, amelyet Fekete László Olivér írt a nagyváradi elmekórházból. A budapesti lap igen óvatosan közli a levelet, egyszerűen „vettük a következő levelet” s aztán következik a levél szó szerinti szövege.

A levél meglehetősen feltűnést keltett Nagyváradon, mivel az itteni elmeorvosintézet ellen szór vádakat. Annál is inkább érdekes volt az eset, mert a levél egészen logikus, világos stílusu, igen értelmes, higgadt.

Szóval egy épelméjű ember alkotása, aki azt írja, hogy öt erőszakkal bent tartják a bolondok házában, holott ő színjózan, egészséges gondolkozású ember. Csúpan azért nem tud kikerülni a szabad napfényre,

Csak egy mód volt a jel megszerzésére: valami jelet találni a kutyán. De ez is lehetetlennek látszott, a kutyáról, még ha lett volna rajta valami vér, az is lekopott volna három nap alatt. De Darabán végtelenül éles ösztönnel tovább folytatta az okoskodást.

Feltéve, ha a kutya hozta, akkor azt csak a szájával hozhatta. Ha tehát valami nyom van rajta, akkor a szájában kell lennie. A szájban azonban semmi sem volt. De csak látszólag. A kutya szája fel van dörszölve, bár sebtelenül. De ott, ahol a fogus része összeér, áruló nyomot talált. Egy pár megaludt véresöppet, épen csak annyit, hogy gyanítani lehetett, hogy a kutya szája véres volt. De nem eredhetett-e ez a felszobzott szájpaplástól? Nem! A lassan szivárgó vért az étel, a nyál lemosta volna.

A gyanu első része tehát helyes volt. A vért a kutya hozta és annak megállapítása, hogy honnan hozta, már nem ment oly nehezen. Valószínű, hogy a kutya kóborlása közben jutott valami vérszűrt tárgyhoz, amely a legvalószínűbb feltevés szerint csak vérszűrt és öntudatlan emberi test lehetett. Az is valószínűnek látszott, hogy a kutya hol kóborolt. Tehát az irány megvolt. De most jön a bizonyíték.

Darabán magához vette a kis kutyát. Már előző nap is magánál tartotta. Inni azonban nem adott neki! Hogy mi volt a terve, már sejtethető ebből. Kiment a lege-

lőre, azután szabadon eresztette a kutyát. Ő maga lovon utána. A kutya szomjától hajta nyilegyenesen rohant a folyó felé, mely félóránnyira volt a legelőtől. De hirtelen mintha valami megállította volna, a folyó mentében lejjebb szaladt.

Miért változtatott irányt a kutya. A válasz nyilvánvaló. A víznek azon a részén, mely felé a kutya eredetileg rohanni akart, valami olyas volt, a mitől irtózott. Ez a titok kulesa! A kutya embertől fél. Halott embertől.

Most már könnyen ment a dolog. Utjára engedte a kutyát. Ő pedig az eredeti irányban lovagolt tovább. A folyó partján, a füzesben kis kutatás után egy már bomlófélben levő borzasztóan felkoncolt hulla hevert. Darabán felismerte a halottat. Egy lókupec volt, ki gyakran járta be ezt a vidéket vásárlás céljából.

Már ezzel meg volt oldva a kérdés, de csak látszólag! Sötét és szinte fel nem tartható módon mered még maga elé a száraz, eredeti riport.

Miért lett véres a leány? Mi köze van a holttestnek a bevérzett leányhoz?

Ime a kérdés, melyen az egész nyomozás felfordul. Szerencsére azonban itt már a véletlenség lépett közbe. A csendőrőrmester ugyanis a bűnjelek között egy gyanus momentumra akadt. A táskában, mely foszlott volt és össze-vissza tépett, egy darab véres kenyérré akadt.

Most már megint Darabán eddig pompásan bevált állatpszichológiája lépett előtérbe. Ha a kutya szája hozta a vért, akkor a kenyér is a kutya szájától lett véres. A megfajtás most már reális: a kutya éhes volt, veszettül éhes, az alvó leány mellén heverő táskában kotorászott s így vérezte be a kenyeret és — magát a lányt. — Bár ez lehetetlennek látszik — ugyanis, hogy lehet a kutya szája annyira véres, hogy a lányt is beborítsa vele? Darabán mégis elfogadható és pompás magyarázatot adott:

A kutya a folyó partján, hova a szomja vezette, egy vérszűrt, össze marcangolt embert talált. Az ősi állati ösztöne hozzá vezette s nyálni kezdte a vért. A különös íz és valószínűleg az, hogy a sebesült megmozdult, elriasztotta anélkül, hogy a vérről jóllakott volna. A sok vér teljesen beborította a fejét. A leány aludt s úgy látszik, a kutya már gyakran jutott oly módon ételhez, hogy egyszerűen benyúlt a szájával a leány kenyeret tartó táskájába. Ez egész elfogadható. A lány azonban felébredt, maga fölött látta a kutya véres és csámcsogó fejét, — gyenge idegzetű lévén — elájult.

Eddig a riport. Még csak azt jegyezzük meg, hogy Dobai Sándor egy hét múlva már elfogta a furcsa módon kiderült gyilkosság tettesét. Egy szomszédfalubeli gazdag paraszt gazda volt. A neve: Gábor Fölös István.

Keztyük t u l h a l m o z o t t r a k t á r m i a t t **Fehér János**
mérsékelt áron árusítatnak el.

Női bőrkeztyü 1-20 K-tól, férfi bőrkeztyü 2 K-tól kaphatók.

Saját gyártmányu keztyük tisztítása 16 fillér.

Saját gyártmányu keztyük javítása díjtalan.

keztyüs és kötszerész üzletében

Bémer-tér (Telefon 419. sz.)

mert a reverzalist nem tudja beszerezni. Ez pedig csak formáság, egy hitvány papiros és ezért már két év óta sanylik ő a legretentesebb börtönben.

S mivel tudja, hogy a P. N. mindig az igazság bajnoka volt (?), kéri a szerkesztőseget, hívják föl a nyilvánosság figyelmét az ő felháborító esetére.

Nem tekintve a lapsust, hogy a P. N. az igazság bajnoka, a levél valóban figyelmet keltett. Munkatársunk sietett felkeresni az elmekórház igazgató főorvosát, hogy megkérdezze Fekete László Olivér szomorú ügye felől.

Dr Kenéz főorvos a következőket mondotta munkatársunk előtt:

— Fekete László aradmegyei születésű ember. Igen intelligens család gyermeke, azonban már diákkorában igen kiesapongó életet folytatott. Kiment Amerikába, ahol egy hónapig maradt. Mikor visszatért, többször brutálisan inzultálta szüleit. Egy drogériában segéd lett s mivel pénz kellett neki, többször késsel támadt apjára. Anyját nem egyszer megverte.

Ez indította a szülőket arra, hogy a temérdek alkoholt fogyasztó fiút megrendszabályozzák. S mivel az örültség jeleit látták rajta, bevitették Lipótmezőre.

Itt szabadulni akartak a közveszélyes örültől és leküldték Nagyváradra mihozzánk. Dühöngő örült, aki rug, tör, harap, zuz mindent. Követelte, hogy felülvizsgálják és ez meg is történt.

A felülvizsgáló-bizottságnak én is tagja vagyok. Azt indítványoztam, hogy ne engedjük ki, mert közveszélyes. A bizottság azonban úgy határozott, hogy a belügyminiszteriumhoz a kibocsátás iránt tesz javaslatot.

Ezt a határozatot az anya is és én is megfélebbztük. Nines okunk itt tartani, hiszen államköltségen ápoljuk.

Ügye most fenn van a minisztériumban. Lehet, hogy kibocsátják. De két nap múlva ismét bekerül. Roppant veszélyes ember és roppant izgága. Mi már megszoktuk az ő panaszait. Csodálkozunk, hogy egy pesti lap helyt adott egy ilyen százszor előforduló esetnek.

Tehát Feketét lehet hogy kibocsátják. Bennünket nem engedtek hozzá, mondván: ügyis hiábavaló.

Az ügy egy kicsit kényes s ha Fekete tényleg közveszélyes, akkor jó volna, ha a miniszter kibocsátaná. Így aztán minden kétség eloszlaná egy esetleges kitörés után.

Tárgyalások Fiumében.

Budapest, márc. 18.

Egy esti lap értesülése szerint Wekerle, Návay és Sztéryni Fiumében összejöttek, hogy megfelelő kibontakozási tervet állapítsanak meg.

Két óra hosszat gróf Tisza István körül.

Tegnap éjjel átutazott Nagyváradon.

Személyi hír.

Gróf Tisza István tegnap éjjel felesége és fia, ifj. gróf Tisza István társaságában átutazott Nagyváradon. Este háromnegyed kiene órakor érkeztek az alföldi vonattal. Gr. Tisza István feleségével 11 óra 10 perckor Budapestre utazott, míg fia a hajnali 2 órakor induló személyvonattal Kolozsvár felé ment.

A riport.

Már 8 órakor kint voltam. Négy váradi detektív komoran köszön és titokzatosan tovább megy. Az étteremben 10—12 vendég vacsorázik. Véletlenül kint van Jánossy Gyula főkapitány helyettes is. Családi körben vigan vacsorázik. Talán nem is tudja, hogy Tisza érkezik.

Érdekes, hogy valamennyi vasutas tudja, de mind hallgat: Mit titkolóznak? . . . Tisza István nem szereti ezt és ők mégis teszik.

Az étteremben is tudják. Halkan nevetek. A vacsorázó urak minden vonatérkezésnél kiszaladnak a perronra.

— Megjött? . . .

— Nem ez az a vonat, kérem alásson, mondja a diszbe öltözött portás.

Bemennek és tovább esznek.

Igy vicceli meg őket először a kóti vonat, azután az érmelléki. Mind a kettő roszszul világított, apró kupés vicinális.

A szalontai vonat késik. A fehér éttermi pincérek ideges türelmetlenséggel futkosnak ki.

— Borzasztó, mennyit késik ez a vonat! Az ember nem tud leülni vacsorázni miatta. Hátha husz vendég érkezik! . . .

Nyolc óra 47 perc. Most jelzik Ósíról a vonatot.

Nyolc hordár előre fut a fővonal mellett apró lámpásokkal. A detektívek eldobják égő szivarjaikat. Nagy ur jön . . .

A vonat, amelyen érkezett, nagy mozdonyos, fényes ablaksorú. Végigfut a kivilágított perron előtt. Néhányan izgatottan kísérik szemmel a kocsikat.

Áh, ez az! Az utolsó. Sötét szalonkocsi. Utolsó két ablakán le van eresztve a függöny. Mögötte villany ég.

A kocsi elején megjelenik egy fiatal, barna kalauz. A 26-os hordár felugrik a lépcsőre s leveszi a kalapját.

A kalauz odasiet,

— Nem kell. Minden a kocsiban marad.

A hátsó ajtó lassan kinyílik. S a meredek lépcsőn lefut gróf Tisza István.

Buttyka Lajos mellette terem. Katonásan üdvözi.

— Jó estét főnök ur, szól Tisza. Kezet nyújt s aztán felszól s kocsiba.

— Lejön?

Megjelenik a kegyelmes asszony. Tisza ágaskodva felnyújtja kezét, hogy segítsen a leszállásnál.

A grófné után leszáll a fiatal Tisza is. Civilben van.

Az izgalom láza vibrál a szemükben. Hát ő az . . . A mai Magyarország leghatalmasabb politikai egyénisége . . . Sétálva lépnek fel a perron sárga keramit földjére. Tisza egyszerű szürke ruhában van. Fehér szemüvege csillog az esti fénynél.

Bemennek az étterembe. A szalonkocsi külön vágányra tolják, a két pesti detektív, akik vele érkeztek, szintén bemegy az étterembe és szembe vele, de a harmadik asztalnál vacsorát rendelnek.

Az emberek nem tudnak enni. Halk bámulattal nézik folyton a családot.

A szomszéd asztalnál ülök le. Egy pohár olesó sört rendelek, meg sóskiflit.

Hát ők vajjon mit hozatnak? Magamhoz intem a pincéruket.

— Mit hozattak?

— Egyelőre csak egy üveg Szalvátor vizet.

Vizes poharakból isszák a Szalvátort. Egyszerre Tisza feláll, hátra fordul, egy pillanatra rám néz (a szeme kék, tiszta és ragyog) veszi a kalapját és kimegy.

Ujságért volt. Utána hozza egy hordár „Az Ujság” mai számát. Egy koronát ad a hordárnak. Kibontja a lapot és a felesége elé teszi.

— Miért nem olvassa?

— Mindjárt hozzák nekem az esti lapokat. Addig átfutom a helybelieket. Pincér!

A pincér viszi a helybeli lapokat. Jelenti, hogy a „Nagyvárad Napló” kézben van.

Tisza nem válaszol rá. Hirtelen átforogtja a Szabadságot, Tiszántúlt és a Nagyváradot. Jönnek az esti lapok. Tisza megveszi Az Estet és az Esti Ujságot. Egy koronát kap a vasutas, aki hozta.

Hozzák a vacsorát. Tisza vesét rendelt velővel. A fia bécsi szeletet, felesége pedig Velington szeletet.

Két koronás asztali bort kértek. Hármán egy féllitert.

Tisza keveset eszik. Olvassa a Déry-Khuen-féle tárgyalást. Majd előveszi „Az Ujság”-ot és a külpolitikát futja végig.

Háttal ül felém. Alig őszes a haja. A gallérja alacsony, éles. Fekete nyakkendője van fehér pettyekkel. Amikor hátra-hátrafordul, egy kicsit lecsuszik és látszik a szürke inggomb.

Milyen egyszerű! Gyűrű nines az ujján. Az Estet leteszi mellém egy székre. Ek-

Valódi Mauthner-féle gazdasági, vetemény és virágmagvak

hatóságilag megvizsgálva, ólomzárolt zsákokban, legjutányosabban

Mezey János és Tsa cégnél Nagyvárad, Sz. László-tér, Teleki-u. sarok

Telefon 249.

kor határoztam el, hogy meginterjúvolom. Csak megvárom, míg megvacsoráznak.

Tisza nem iszik bort. Fia és felesége jóízűen esznek. Finom kormos almát rendelnek vacsora után. Tisza ezt sem eszik.

A főpincér már számol. Messze az asztaltól összeállítja a számlát.

Tisza csendesen szól.

— Fizetek.

Odateszi a kegyelmes ur elé a számlát. Tisza megnézi a végösszeget és ezüsttel fizet. Koronás borraivalókat ad.

— No most, gondolom. Itt az alkalom. Mindegy: vagy fogad vagy nem fogad.

A főpincér tálcán elébe teszi a névjegyet. Tisza felveszi s aztán az asztalra teszi. Azt mondja a pincérnek:

— Igen sajnálom. Már lefekszünk.

Tehát fuccs! . . . Nem fogadott. Rögtön ezután fel is álltak az asztaltól. Lassan átmentek az éttermen s beszálltak a szalonkocsiba. Most féltizeneg van.

A barna, csinos kalauz bezárja utánuk reteszre az ajtókat. Valamennyit. Odabent a fiatal Tisza lehuzza az összes függönyöket. Meleg, tompa fény szűrődik ki az éjszakába az ablakon át. S a kis emberek fázva, görnyedten sorakoznak a hatalmas fekete kupé előtt, amely ragyogó ablakkal állott a hideg tavaszi éjszakában.

Tizeneg órákor ifj. Tisza István leszállt. Beült az étterembe és feketét rendelt.

Tizeneg óra 10 perc. A pesti személyvonat lomhán megindul. A szalonkocsi egészen sötét. Gróf Tisza István reggel 6 óra 20 percekor Budapesten lesz. Ott tölti a husvéti ünnepeket, (p. j.)

Politizáló szabadkőművesek.

Budapest, márc. 18.

(Saját tud.) Lukács László hivatalos uton figyelmeztette Pókay Árpád dr. egyetemi tanárt, mint a budapesti Szimbolikus páholy nagymesterét, hogy a páholy tagjait a politizálástól tiltsa el. A figyelmeztetés hiába valónak bizonyult. A szabadkőművesek konyháján tovább forralták az alkotmányellenes terveket és szították a békétlenség tüzeit. A miniszterelnök erre erélyes hangon figyelmeztette a nagymestert, hogy komoly eszközökhöz nyul, ha fel nem hagynak a politizálással. A mester ma a tagokat a rendelkezések megfelelően eltiltotta a politizálástól. Vajjon ki fogja ellenőrizni a malteres vitézeket, hogy tényleg ártatlan dolgokat művelnek elzárt ajtók mögött.

HIREK

Tájékoztató.

Április 20. A Katolikus Kör záróünnepélye

* **Nagyszerda.** Krisztus Urunk szenvedéseinek emlékére szentelt idő legkomorabb pillanatai közelednek. Ma délután veszik kezdetüket a lamentációk, vagy zörgő veesernyek Jeremiás siralmaival. A székesegyházban 3 órákor veszi kezdetét a veesernye.

* **A trónörökös Mailáth gróf-nál.** Eszékről jelentik: *Ferenc Ferdinánd* királyi herceg trónörökös tegnap a szalonkavadászatról este fél hét órákor tért vissza *Mailáth László* gróf kastélyába és a számára kijelölt lakosztályban átöltözködött. Este a trónörökös tiszteletére diner volt, amelyen résztvettek *Mailáth Lászlóné* grófné, *Hadik* gróf, *Pallavicini* örgróf, *Mailáth György* gróf, *Mihalovics* Antal volt főispán és *Schwartz* esendőrőrnagy. A trónörökös kitünő hangulatban volt. A trónörökös a szalonkavadászat után visszautazott Miramaréba.

* **Elégették királyunk képét.** Kíev-ben tegnap nagy tüntetés volt Ausztria és Magyarország ellen. Óriási néptömeg az egyik külvárosba vonult, ahol többen izgató beszédek mondtak Ausztria és Magyarország ellen, aztán azt kiáltották: Vesszen Ausztria s Magyarország! Éljen a háború Ausztria s Magyarország ellen! Végül a rendőrök szemeláttára elégették a magyar király képét. A rendőrök egyetlen embert sem tartóztattak le. A lapoknak megtiltották, hogy az esetről írjanak.

* **A Mezey Mihály-utca aszfaltozása.** A Mezey Mihály-utca uttestének aszfaltburkolását még 1911-ben elhatározta Nagy-Várada városa, azonban csak a múlt évben esatornázták az utca egy részét, tehát meg kellett várni a süppedést. Most már e tekintetben nincs semmi akadály. A városi vasutal megállapodtak, hogy olyan alépitményt raknak a sínek alá, mint a Szent László-téren, amelyek ellenállanak a süppedésnek. Viszont a magyar aszfalt részvénytársaság műszaki megbízottja kijelentette, hogy olyan erős alépitmény alkalmazása esetén a fentartásból eredő régebbi nehézségeket nem fogja támasztani. A tanács intézkedik, hogy a Magyar aszfalt részvénytársaság a folyó év folyamán készítse el a burkolatot, előzőleg azonban a főügyész szerezzen biztosítékot az aszfalt társaságtól a sínek melletti fenntartást illetőleg. Ha e tekintetben nehézségek merülnének fel, a városnak módjában van esetleg a régi árlejtés érvényét vita tárgyává tenni, tekintettel a közszállítási szabályrendeletre. Megjegyzi a főmérnök, hogy a magyar aszfalt részvénytársaság műszaki tanácsosa kijelentette, miszerint az 1911.

évben megajánlott egységárért ma is végrehajtják a munkát, de azért erre nézve nyilatkozatot vegyen a város, nehogy később nehézségek merüljenek fel.

* **Készen van a kettős sínpar.** A Nagyvárad és Várada-Velence vasutalvonalok között naponta oly nagy a vonatforgalom, hogy az eddigi egy pár sinned nem tudták a forgalmat kellőleg lebonyolítani s különösen a teheráru feltorlódástól nem tudták mentesíteni a szűk Nagyvárad állomást. A m. államvasutak ezért a két állomás között kettős vágányt építtetett s a velencei Köröshid mellé egy másik hidat építtetette a második sínpar részére. Ugy a kettős sínpar, mint a második hid már teljesen elkészült s tegnap tartották meg a hidpróbát s megvizsgálták az új sínpar építményeit. Az eljárásán résztvettek *Pfeiffer Gyula* aradi üzletvezető, *Singlary Gyula* nagyváradai forgalmi főnök, *Butyka Lajos* nagyváradai állomásfőnök és az osztálymérnökség képviselői. Az új sínpar építését teljesen megfelelőnek találták. A hidpróba is igazolta az építés jóságát. Az új hidat tizszeres megterheléssel próbálták ki s mivel az eredmény megfelelő volt, a hidat átvették az új sínparral együtt. Most már szabadon közlekednek a vonatok a kettős vágányokon.

* **Szénbiztosítás a vízmű részére.** Nagyvárad város mérnöki hivatala előterjesztést tett a vízmű szén szükségletének biztosítására. Az eddigi szerződés 1912. december 31-én lejárt, tehát gondoskodni kell a szén szállítás biztosításáról. Két helyről kért be a főmérnök ajánlatot: *Sugár Vilmos* budapesti szénnagykereskedőtől és a *Magyar Általános Hitelbanktól*. A tüzeléspróba szerint a diónagyságu porosz szén használata sokkal kedvezőbb, mint az olcsóbb hazai aknaszén, mert ez utóbbi nagyon poros. Az ajánlatok között is *Sugár Vilmos* ajánlata olcsóbb. Kéri a főmérnök, hatalmazzák fel, hogy 150 waggonra kössön szerződést *Sugár Vilmos* szénalával, az eddigi feltételek mellett, de 331.05 koronáért waggononként. Jelenti végül a főmérnök, hogy most 42 koronával drágább az ár, mint a múlt évben, tehát a szén ára 15 százalékkal emelkedett.

* **Márczius 15. román községben.** *Biharszentandrá*s községben, mint említettük, szép ünnepség volt márczius 15. alkalmából az ottani iskolában. Az ünnepségen a szegény tanulók segélyezésére a következő adományok folytak be:

*Deutsch Béné*né 5, *Magyar Mihály* 5, *Holezmann József*né 2, *Csicsmányi János*né 2, *Hazay Gyula* 2, *Reményi Ferenc* 2, *Theisz Giza* 1, *Girdán János*né 1, dr. *Székely Miklós* 1, *Rójt Gergely* 1, *Reményi Ferenc* 1 koronát, *Csengeri József*né 50 fillér, *Szabó Károly* 40 fillér, *Cseh Antalmé* 40 fillér, *Osvald János*né 20 fillér, *Orosz Cergely*né 20 fillér, *Pitucz Gergely*né 20 fillér.

* **A kivételes tényleges szolgálat és a hadgyakorlatok.** Az 1909. évfolyambeli összes tartalékosoknak, valamint azon 1910. évfolyambeli tartalékosoknak, kik már az előző években kiképeztettek és így a kivételes tényleges szolgálatba való behívásuk idejében már ki voltak képezve, az 1912.

Megérkeztek a tavaszi újdonságok! női- és leányka kalapok nagy választékban :-: u. m. elegáns női és leány felöltők, costümök, pongyolák, HEVESI „Párisi divataruházában“ izléses blousok, aljak és gyermek ruhák. Különleges Nagyvárad (Zöldfa-utca.)

évi XXXI. t.-a. 8. §. 2. pontja értelmében teljesített kivételes tényleges szolgálatuk, az 1912. XXXI. t.-cikk 8. §. 3. pontja alapján történt visszatartásuk tényleges szolgálatban a hadilétszám részbeni kiegészítése ojmén, két fegyvergyakorlatnak számít. Ezen szolgálat az 1909. évbéli tartalékosoknak az 1914. és 1918. évi fegyvergyakorlatba tudandó be. Azon 1910. évbéli póttartalékosoknak, akik a kivételes tényleges szolgálatra való bevonulásuk alkalmával még nem voltak kiképezve, továbbá az 1910. évbéli tartalékosoknak az előbbi törvénycikk ugyanazon paragrafusára és pontjára alapján történt visszatartások egy fegyvergyakorlatnak és pedig az 1913. évinek számait.

* **A megyegyűlés előtt.** Tegnap az első szakosztály és a számonkérőszék tartott ülést a vármegyeházán. A szakosztályi ülésen a vármegyei altisztek és szolgák drágasági pótlékával foglalkoztak. A múlt évben a vármegye ugyanis úgy határozott, hogy az államtól fog kérni fedezetet a szolgák és altisztek drágasági pótlékára. Az alispán azonban úgy értesült, hogy a kormány nem fogja teljesíteni a megye kérelmét. Ezért a szakosztály úgy határozott, hogy a központi hajdúk és szolgák részére 15 és a vidékiek részére 10 százalék drágasági pótlék megszavazását fogja javasolni a megyegyűlésen.

* **Adományok a 48-as honvédeknek.** A 48-as agg honvédek felségelyezésére eszközölt gyűjtés eredményét az alábbiakban közli a honvédegylet elnöksége, egyben hálás köszönetet mond a jöszívű adakozóknak. Adakoztak a következők:

Nagyvárad Takarékpénztár 50 K, Lezámitoló és Jelzőlog Bank 10 K, Gazdasági és Iparbank 15 K, méltóságos főtisztelendő Grócz Béla 20 K, dr Karácsonyi János 5 K, Vékony József Fugyivásárhely 1 K, Magyar-Francia Biztosító Társaság 5 K, Grósz Sámuel 2 K, Ungerleider Mór 1 K, Czeglédy Jeremiás 2 K, Benedek Simon 1 K, Beregböszörmény előjárósága 4 K, Nagy Mihály 1 K, Darabont Gyula 2 K, Szabó Endre 2 K, Bugyi Sándor és leánya 10 K 10 f, Ispán Sándor 20 fillér, Dunai György 1 K, Kiss József 1 K, Varga Aron 60 fillér, Zagyva Mátyás 20 f, Szabó Mihály 2 K, Veres János 1 K, Széplaki Mihály 2 K, Balog János 1 K, Dóczy József 40 f, Szabó Lajos 50 f, Szilágyi Ferenc 1 K, Szilágyi Ferencné 50 f, Kajdi Lajos 1 K, H. Szabó Sándor 50 f, Német István 1 K. Összesen 145 K.

* **Leégett szódavizgyár.** Tegnap délután nagy tűz pusztított Csókmón, Tóth Imre odaváló gazda szódavizgyára a reggeli órákban kigyuladt és délre teljesen elhamvadt. A vizsgálat megállapította, hogy a tűz gyújtogatás eredménye. Az esetet az előjáróság bejelentette a főszolgabírónak is. Nagy megbotránkozást keltett, hogy a faluban Meiner Tibor másodjegyű és Péchy József gyógyszerészen kívül senki sem oltotta a tüzet. Víz egyáltalán nem volt. A gazdák nem akarták befogni lovaikat, hogy vízzel menjenek. A esendörök erélyes fellépésének lehet tulajdonítani, hogy nagy immel-ámmal hozzáfogtak nagy későre az oltáshoz. Ha egy kis szél lett volna, a fél község pusztult volna el.

* **DIÓ mesés, jó, prima és még amellyt olcsón is kapható BENEDEK TESTVÉREK Zöldfa-utcai fűszer és csemege nagyáruházában.**

* **El ne felejtse, hogy husvéti locsolókat, játék-tárgyakat, utazó-táskákat, ridikálokat, ajándék-tárgyakat nagyon olcsón vásárolhat a Párizsi Bazárban, Sas alatt.**

* **Hölgyek szives figyelmébe ajánlom** női-kalap különlegességi üzletem. Bécsben és Budapesten a legelső szalonokban működtem. Mély tisztelettel Braun Margit Rimanóczy-u. 1.

* **Csodaszép csemegeszőlő!** Legnemesebb hazai és tiroli fajalmák! — Naponta friss Carfiol. Idei máltai burgonya. Fajnarancsok! Kitűnő fehér és piros hegyiborok, a legolcsóbb árban. MERTZ NÁNDOR csemegéüzletében, Körös-utca. Telefon 448 sz.

* **Szimfonikus női zenekar** szer rendkívül kellemes szórakozást annak a nagyszámu publikumnak, amely esténként a Korona-kávéházat keresi fel. A zenekar kitűnő erői: Császari Paula hegedű- és Szegedi Mariska zongoraművésznők. Műsoruk elsőrangú számokból áll, naponta változik s mindég családias, szolid és gazdag. — A közönség tüntető szeretettel és nagy örömmel siet a Korona kávéházba, ahol elsőrendű kiszolgálás mellett még ilyen kellemes, olcsó és Nagy-Váradon máshol fel nem található szórakozás vár rá. A kávéház jó hírneve, a figyelmes kiszolgálás s a jelenlegi kitűnően szervezett női zenekar egyaránt biztosítják a Korona kávéház számára azt a nagy népszerűséget, amellyel most bír. A zenekar meglepő precizitással adja elő a legújabb operettek népszerű számait, pompás kuplékat és a legszebb népdalokat.

* **Csataldzsánál** a bolgárok és törökök harcolnak egymással, Váradon pedig a hölgyek kelnek haragra a nélkülözhetetlen Mlle Juliette-féle angol-, francia- és hallésont nélküli fűzőkért, a melyet jutányos árban készít a Színház-u. 4. sz. alatti fűzőterem. Allandó nagy raktár fűzővédőkben.

* **Felhívom** a nagyérdemű hölgyközönség b. figyelmét az újonnan érkezett tavaszi divatfrizurákhoz szükséges hajpótlékokra. Végzek alkalmi fésűlést, ondulatót, hajmosást, lemoshatatlan hajfestést stb. Készíttek mindennemű hajmunkát, transzformációt, illetve parókat is — természetű művészies kivitelben — polgári árak mellett. Kiváló tisztelettel Schmidt hölgyfodrász. Telefon 11—98. Rákóczi-ut 5. szám.

* **Ridzyk József** épület- és műlakatos Nagy-Várad Rákóczi-ut 20. (Lévai M.-főfé házában.) Javitások gyorsan és pontosan készülnek. Elvállal minden e szakmába vágó épületmunkát a legegyszerűbbtől a ledrészebb kivitelig, terv és rajz szerint. Szegecselt vasoszlopok, üvegházak, vastetők, vasablakok, tűzmentes vasajtók, sirkerítések, üzleti vasredőnyök, ablakredőnyök, cégtáblák, takaréktűzhelyek. Lev-lap hívásra azonnal megjelenek.

* **Két jogász sétál a városban,** szemben találják magokat egy régi ismerősükkel Pista barátjukkal, a mint ránéznek feltűnik előttük, a barátjuknak elegáns felöltője van, a melyet hallatlan olcsó árban szerezhethet be mindenki Nagy Sándor férfi divatruha kereskedésében a Zöldfa-utcán, passagé-kapu mellett

* **A városban** számtalan esetben lehet csoportosulásokat látni, amint a hölgyek tanácskoznak egymás között azon a hallatlan olcsó árban forgalomba hozott **hárisonya és keztű cikkekben,** amit Ungerleider Salamon hárisonya és keztűi áruháza árúsit Nagy-Váradon, Szent János-utca 4. sz. alatt.

* **Az „Erdélyi Kereskedelmi Automobil-forgalmi r.-t.”** nagyvárad-i fiókjához a legközelebbi napokban egy 20 lóerős legújabb típusu Benz-automobil fog megérkezni, melyet a cég az érdeklődőknek készséggel hajlandó bemutatni. Ezen automobil elegáns kivitele és gyönyörű működésével az itteni automobilista körökben feltűnést fog kelteni.

* **TÜZIFA** hasábos és aprítva, ugyszintén elsőrendű porosz kőszentet házhoz szállít Weiszberger és Társa. Telefon 688. Telep: Várad velence, vasútnál.

* **Felhívjuk** a t. Hölgyközönséget Hevesi Párisi divatruházának (Zöldfa-utca) újdonságainak megtekintésére.

* **Női** finom párti fél cipők 4 koronától kezdve, női chewrau, vagy boks cipő 6 korona, férfi chewrau, vagy boks cipő 8 korona. Kalapok, sapkák, fehérneműk, uri divatcikkek legolcsóbb bevásárlási forrása Feketénél, Bémer-téren. Üzletemet május 1-én Szent János-utca 3. szám alá helyezem át.

* **Borkimérés.** Arany János-utca 1. és Teleki-utca 40. szám alatti-sarok házában tisztán kezelt asztali borok Rizling, Muskotály, veres. ó és ujbórc kicsinyben és nagyban árusítatik, Özv. Szász Józsefné kimérő.

* Kossuth-utca 2. sz. házában egy emeleti kétszobás lakás me lékhelyiségekkel f. évi május 1 re kiadó. Értekezhetni a Polgári Takarékpénztárnál.

Válódí Amerikai és Chas-sala cipők, legjobb Bor-ali-ó és Pichler kalapok

REICHARD áruháza

cégnél szereshetők be.

IRODÁLOM

...
* **Mária-kongregáció.** Hitbuzgalmi képes havi folyirat. Szerkeszti Bangha S. J. (Megjelen havonként egyszer.) Előfizetési ára: tömegesen rendelve (20 példány) egy évfolyam 1 kor., külön rendelve 2 korona. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VIII., Mária-utca 25. Legújabb száma most jelent meg a következő gazdag és változatos tartalommal:

Fájdalmak Anyja. — A kongregációi irodalom újabb hatása. — A kongregáció a földkerekségen. — A tövisek között. Allegorikus szinkép. Magister. — Sajtógondolatok. — Hitvédelmi esernők. Levelek egy Mária-leányhoz. Laci bácsi. — A Mária-kongregációk új szabályzata. — A felajánlás himnusza. Szalay Mátyás. — Angyalok kenyere. — Immakulata. Mentés Mihály. — Kataklizma. Tamás Viktor. — Te légy anyám! Mentés Mihály. — Kongregációi élet. — Irodalom. — Kongregációi himnusz (orgonakísérettel). — Telefon.

* **A Hungarian Puck,** Szebenyei József volt nagyvárad-i hírlapíró illusztrált angol-magyar folyóiratának második száma most jelent meg diszes kiállításban és gazdag tartalommal. Az angol szöveg mellett mindenütt közli a magyar szöveget is külön kiejtés megjelöléssel, úgy hogy a kezdők és haladók egyaránt meglegelik benne mindazt, amiből nyelvtudásukat fejleszthetik. Van benne számos apróság, levelezés, társalgás, novella, regény, nyelvtani ismertetés, szóval minden, amit a nyelvtanulás megkívánhat. Vidéki előfizetőinek a sajtó alatt lévő angol-magyar és magyar-angol szótárát küldi meg díjtalanul a Hungarian Puck. Előfizetési ára évi 12 korona. Mutatványszámot szivesen küld a kiadóhivatal, Budapest, VII. Rákóczi-ut 86 szám.

* **Regény a bolgárszabadság harcokból.** A lányvojvoda címmel regény jelent meg a bolgár szabadságharcok történelméből. Ez a most legaktuálisabb regény hűséges képe a bolgár hazaszeretethez, a bolgár lelkesedésnek és a szabadság utáni oltáhatatlan vágyának. Eseményei igaz képet

nyújtanak arról a szabadság utáni nemes, szinte esodás törekvésről, melyet ma is bámul az egész világ, megismertetnek a bolgár nép becsületes jellemével, még ma is élő szokásaival, a balkáni viszonyokkal, melyek ma is sok tekintetben a régiek. Ezt a most legaktuálisabb regényt élvezettel fogja mindenki olvasni nemcsak aktualitásaért, hanem eseményeinek szépségeiért is. Szerzője Dugovich Imre. Előfizetési ára 2 korona. A megrendelések Szabadka Sz. Antal-nyomda küldendők

SZÍNHÁZ

Heti műsor:

Szerda: Cigányprimás.
Csütörtök: Aranyember. Szinmű.
Péntek: Szünet.
Szombat: Szünet.
Vasárnap d. u.: Ártatlan Zsuzsi.
este: Éva.

Az Aranyember. A péntek és szombati nagyheti szünetet megelőzőleg esütörtökön klasszikus estéje lesz a Szigligeti-színháznak. Nagyesütörtökön Jókai Mór jeles és örökéletű irodalmi remeke: Az Aranyember kerül színre. Timár Mihály és Noémi bájos regénye még ma sem téveszt hatást s így igen helyesen tette az igazgatóság, amikor a nagyhét ünnepi hangulatában Jókai e remekművét hozza színre.

Bérlétszünetek. Húsvét vasárnap és hétfőjén bérlétszünetes előadásokat tart a színház. Vasárnap este Éva, Lehár zajos sikerű operettje kerül színre bérlétszünetben, hétfőn este pedig az idény legujabb slágere: a Cigányprimás. A bérlők jogait az igazgatóság nagyszombat, illetve vasárnap délig tartja fenn.

Aranyeső. A nagyvárad Szigligeti-színház egyik legközelebbi, méltán feltűnést keltő ujdonsága, a Budapesten oly frenetikus sikert aratott Aranyeső lesz. Az operette budapesti előadásainak megtekintése végett, tegnap a székesfővárosba utazott Erdélyi Miklós színigazgató, aki az Aranyesőt teljesen a Népopera mintájára készült díszletek és kosztümökkel akarja a Szigligeti-színházban színrehozni.

SPORT

A floridsorfer SC Nagyváradon

Az igazi szenzáció iránt érzett érdeklődéssel várja közönségünk a NSE és NAC húsvéti vendégeit a floridsorfer SC football-csapatának tagjait, akik Bécsből érkeznek, hogy itt az osztrák footballsportot reprezentálják. Ennek reprezentálására valóban hivatottak is, mert a csapat egyike az osztrák csapatok legjobbikának és bemutatkozásuk igazi élvezetet fog szerezni a football játék híveinek.

A csapatnak különösen a védelme és szélső csatárai kitűnőek. A mieink tehát alig számíthatnak arra, állást kell kifejteniük, ha a minimális gólarányu vereséggel akarnak a küzdelemből kikerülni.

A bécsi csapat tudvalevőleg húsvét vasárnapján a NSE I., hétfőn pedig a NAC I. csapatával fog mérkőzni. Dacára a nagy

anyagi áldozatnak, amibe a csapat lehozatala és ellátása kerül, a klubok a belépti díjat nem emelik fel, hanem csak a kedvezményes jegyek használatát érvénytelenítik e napokra.

Az ünnepi mérkőzések kedden, Gyümölcsoltó Boldogasszony napján is folytatódhatnak, amikor a NAC a legjobb kolozsvári csapattal a NAC csapatával fog barátságos mérkőzést játszani. Ez a tartalmas és érdekes programot bizonyára a legnagyobb lelkesedéssel fogja a közönség támogatni és nagy számban fogja a kellemes Sport-teret az ünnepi délutánokon felkeresni.

IGAZSÁG SZOLGÁLTATÁS

§ Rablás a Kolozsvári-utcán. A múlt év november 4-én a Kolozsvári-utca elején este 5 és 6 óra között Lázár Péter gazdaembert valaki hátulról leütötte és kirabolta. Legelőször Seres János cigány vette észre a földön fekvő embert, aki nemsokára magához tért. Az összeseregülő emberek a cigányt látták csak a kirabolt ember mellett, akit a rendőr el is fogott s az ügyesség megindította ellene az eljárást rablás miatt. Két napig tárgyalta az ügyet a nagyvárad esküdtbírósa. A vádlott tagadta a tett elkövetését, azt mondta, hogy csak akkor ment oda, mikor Lázár Pétert a földön elterülve látta. Nem ő követte el a rablást. Nem is volt ellene semmi bizonyíték és a bíróság a vádlottat az esküdték verdiktje alapján felmentette.

TANÜGY

Főiskolai hallgatók s a katonaság. A vallás- és közoktatásügyi miniszter 27.147. számú körrendelete értelmében a felforgó rendkívüli körülményekre való tekintettel megengedte, hogy kizárólag azon főiskolai hallgatóknak (tudományegyetem, műegyetem, jogakadémiai hallgatók) részére, akik tényleges szolgálatra való behívásuk miatt az 1912-13. tanév második felében az utólagos beiratkozásnak kedvezményében nem részesülhettek, folyó év március 20-ig a beiratkozásra kivételes engedélyt ad. A beiratkozásnak március 27-ig meg kell történnie, azon túl a kivételes engedély hatályát veszíti.

SZERKESZTŐI PÓSTÁJA

Vorus. Kolozsvár. Köszönjük a szives és őszinte áldozatot dr. Molnár Imre szép cikkéért. Igaza van. Valóban itt az ideje, hogy az utcaelvezéseket ne a bizantinizmus szempontjából kezeljék, hanem erkölcsi irányulvot kell annak is szolgálnia.

TÁVIRATOK

Javul a pápa állapota.

Róma, márc. 18.

A pápa állapotáról félhivatalosan a következő orvosi jelentést adták ki: A pápa a tegnapi napot és az éjszakát láz nélkül töltötte. A lélegzési nehézséggel kapcsolatos köhögési inger még mindig tart, de már gyöngébben. A javulás állandóan halad, de nagyon lassan. A pápa gyöngének érzi magát.

Pétervári nagykövetség megbukott.

Prága, márc. 18.

Az Unionnak jelentik Bécsből: Thurn-Valsassina gróf pétervári nagykövét a függő kérdések megoldása után meg fog válni állásától. Utódja Hohenlohe Gottfried herceg lesz, a ki már a király levelének átadása alkalmával tudomására hozta a cárnak, hogy a király őt szemelte ki a pétervári nagyköveti állásra.

Megölték a görög királyt.

Budapest, márc. 18.

Londonból késő éjjel érkező távirat jelenti, hogy a görög királyt Szalonikiben megölték.

Bécs, márc. 18.

A hír itt is tartja magát. A N. W. T. tudósítója felkereste dr. Streit görög követet, aki nem tud a gyilkosságról és nem is hiszi.

— Csak a Reuter ügynökség távirata van még a kezem közt.

Részleteket sehol sem tudnak. A hír szétröpült az egész világon. A bizonytalanság nagy. A Balkánról nem lehet részletet kapni.

Megbukott Brian.

Páris, március 18.

(Saját tud.) Ma a szenátusban leszavazták Briant, a francia miniszterelnököt. Brian nyomban beadta lemondását Poincaré elnöknek.

Botrány a Verniszázson.

Budapest, márc. 18.

Szines Elemér ma a képzőművészeti múcsarnok megnyitására botrányt csinált, mert festményét a zsüri elvetette. Jankovits miniszter elé állt és hadonászva követelte, hogy helyezze el képét a kiállításon. A művészt eltávolították.

Vád alá helyezett főkapitány.

Nagyenyed, március 18.

(Saját tud.) Lukács László beszámolója alkalmával Asztalos Kálmán a házára fekete gyászfátyollal bevont nemzeti színű lobogót tüzetett ki. Ince Miklós főkapitány a lobogót bevétette, a miért Asztalos házi jog megsértésért feljelentést tett Ince ellen. A

biróság a vádat beigazoltnak találta és a főkapitányt hivatalos hatalommal való visszaélés címén vád alá helyezte.

Kossuth a Désy-féle tárgyalásról.

Budapest, márc. 18.

Kossuth Ferenc ma kijelentette, hogy egyáltalán nem volt tudomása Désy tárgyalásáról. Az ellenzék május 5-én ott fogja folytatni, ahol március 15-én félbehagyta.

Kiütéses tifusz Belgrádban.

Belgrád, márc. 18.

A városban nagy ijedséget idézett elő, hogy a Drinápoly alól visszatért szerb katonák behurcolták a kiütéses tifuszt. Belgrádban ma háromszáz ilyen beteg fekszik.

KÖZGAZDASÁG

Gabona üzlet.

Áprilisi buza (1913.)	— —	11.25
Októberi buza	— —	11.94
Áprilisi rozs (1913)	— —	9.32
Októberi rozs	— —	9.34
Májusi tengeri (1913)	— —	7.42
Juliusi tengeri	— —	7.70
Áprilisi zab (1913)	— —	9.26
Októberi zab	— —	8.31

Budapesti értéktőzsde.

Magyar hitelrészvény	—	825.25
Osztrák hitelrészvény	—	631.—
4%-os koronajáradék	—	82.52
Osztr. magy. államv.	—	704.—
Jelzálogbank	—	433.50
Leszámitoló és pénzváltó	—	507.50
Hazai bank	—	380.—
Magyar bank	—	550.—
Keresk. bank	—	3590.—
Rimamurányi	—	720.—
Salgótarjáni kőszén	—	747.—
M. Alt. Kőszénbánya	—	10.60—
Közúti vasút	—	650.—
Városi villamos	—	368.—
Adria	—	530.—
Atlantika	—	339.—

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA.

Ha nincs megelegetve szabójával, mert drága vagy rosszul szab vagy nem pontos, szóval bármi okból. Keresse fel **DARABONT GY. és TÁRSA** uriszabó céget Szilágyi Dezső-u. 6. (Sonnenfeld-palota) és meglegi önt az ottani szolid, olcsó, kifogástalan kiszolgálás Alkalmi és gyászruhák **24 óra alatt.** Vidékről egy beküldött öltönyről ruját készítik. Valódi angol szövetek.

Helyi és vidéki telefon 980.

Telefon 12-64.

ÉHIK ANTAL

épület- és diszmű bútór asztalos

Séne-utca a kala gyár épületében.

Állandóan raktáron tart saját készítményű modern bútorokat, háló-szoba és ebédlő-szoba berendezéseket stb. Ugyanott félig használt bútorok is kaphatók.

Telefon 12-64.

Biharmegyei takarékpénztár.

Részvényalírási felhívás!

A Biharmegyei Takarékpénztár részvényeseinek 1913. év március hó 2-án tartott rendes évi közgyűlése elhatározta, hogy a létesített 3,200.000 koronás veszteségi tartalékalap miatt 4,800.000 koronáról 3,200.000 koronára leszállított részvénytőkének 4,000.000 koronára való felemelése céljából 2000 drb 400 korona névértékű bemutatásra szóló új részvény 400 korona áron kibocsátassék és hogy ezen részvények az igazgatóság által első sorban az eddigi részvényeseknek felajánltassanak, az ezek által esetleg át nem veendő darabok pedig az egész kibocsátást garantáló és átvenni hajlandó fővárosi pénztintézeteknek szabad kézből, de részvényenként nem 400 koronán alul eladathassanak.

Ezen határozat következtében a kibocsátott és már az 1913. évi osztalékra is jogosultsággal bíró 2000 drb 400 korona n. é. Biharmegyei Takarékpénztári részvényt 400 korona áron, következő feltételek mellett ezennel aláírásra kibocsátjuk:

1. Minden régi 4 darab részvénynek a takarékpénztár pénztáránál való bemutatása, a kibocsátási ár 30%-a 120 korona, továbbá a 120 koronának január 1-től a befizetés napjáig járó 6%-os kamata és darabonkénti 250 korona bélyegilleték befizetése ellen egy új részvény jegyezhető.

2. Az elővételi jog az előző pontban foglaltak teljesítése mellett bezárólag 1913. évi április 2-ik napjáig gyakorlandó. Ezen a napon túl a régi részvények alapján elővételi jog nem gyakorolható.

3. Az elővételi jog alapján jegyzett új részvények árának 70%-a, vagyis darabonként 280 korona és ennek január 1-től a befizetésig járó 6%-os kamata bezárólag 1913. évi augusztus 31. napjáig pénztárunknál befizetendő, midőn is a végleges részvények ki fognak adni.

4. Azon részvényes, ki valamely befizetést a kitűzött határidőn túl teljesítené, a késedelem idejére 7%-os késedelmi kamatot köteles fizetni. Ha azonban a befizetések a kitűzött határidő lejártá után 30 nap alatt sem történének meg, az igazgatóság a kiadott ideiglenes elismervényeket semmivé nyilvánítja, a késedelmes részvényesek pedig teljesített befizetéseiket elvesztik. Az eként megsemmisített ideiglenes elismervények helyett az igazgatóság új részvények kibocsátását rendelheti el és ez esetben az ezzel érvénytelenített befizetéseket hozzászámítva, a névértéken felül elért többletet — a társaság tartalékalapjait illetik.

5. A kibocsátott 2000 drb új részvény átvevőinek figyelmébe ajánlja az igazgatóság az alapszabályok 9-ik §-át és megemlíti, hogy a régi részvényeseknek ott biztosított jog 1914 december hó 31-ig való teljes fenntartása mellett bocsátja ki az új részvényeket, melyek egyéb tekintetben a régi részvényekkel egyenjogúak lesznek.

6. Az alapszabályok 9-ik §-ának szövege:

Az 1913-ik évi március hó 2-án tartott rendes közgyűlés által létesített veszteségi tartalékalap első sorban szolgál arra, hogy a társaság bármilyen veszteségeit fedezze és így a rendes tartalékalap csak a veszteségi tartalékalap kimerülése után vehető igénybe.

A társaságnak 1912-ik évi december hó 31-ről készült mérlegében a „váltókövetelések,

„folyószámlakövetelések“ és egyéb elnevezés alatt szerepelő vagyontételeknél az 1913. évi február hó 16-án tartott igazgatósági ülésről felvett s az 1913. évi március hó 2-án tartott közgyűlésen bemutatott jegyzőkönyvben foglalt részletezés szerint összesen K 3,537.000 kétesnek nyilvánítván, a megfelelő összeg a veszteség tartalékalapba helyeztetik; azon esetben, ha az említett vagyontételek 1914. év végéig lebonyolítatlanok és a lebonyolítás többet eredményezne, mint amennyire ezen vagyontételek az 1913. évi február hó 16-án tartott igazgatósági ülésről felvett s az 1913. évi március hó 2-án tartott közgyűlésen bemutatott jegyzőkönyvben értékeltek, vagy pedig amennyiben az említett vagyontételek 1914. év végéig le nem bonyolítottak, de az igazgatóság az 1914. évi mérleget megállapító ülésében egyhangú határozattal összegszerűleg megállapítaná, hogy 1914. év december 31-én ezen vagyontételek az 1913. évi február hó 16-án tartott igazgatósági ülésről felvett és 1913. év március hó 2-án tartott közgyűlésen bemutatott jegyzőkönyvben kitüntetett értéknél magasabb értékkel bírnak és amennyiben mindkét esetben ezen többlet más veszteségek által nem absorbeáltnak, úgy ezen többlet az esetleges adó levonása után az eddig forgalomban levő 8000 drb részvényre egyenlően lesz felosztandó oly módon, hogy egy részvényre jutó aránylagos rész az ezen részvényeket az 1914. évre illető osztalékkal együtt, az 1914. évi osztalékszelvény ellenében ennek esedékességével lesz kifizetendő.

Joga van a közgyűlésnek külön célokra szolgáló külön tartalékalapokat is létesíteni és ezeket a megjelölendő célokra bármikor igénybe venni.

7. A részvényesek által az 1-ső pont értelmében át nem vett részvényeket az igazgatóság szabad kézből, de nem 400 korona áron alul fogja csakis a szövetséges fővárosi pénztintézeteknek, a 6-ik §-ban körülírt jogok fenntartásával szabad kézből akként eladni, hogy a vételár, ennek január 1-től a befizetésig járó 6 százalékos kamata, darabonként 2 korona 50 fillér bélyegilleték 1913. augusztus 31-ig a Biharmegyei Takarékpénztár pénztárába befizetendő.

Kelt Nagy-Váradon, 1913. március hó 3-án.

A Biharmegyei Takarékpénztár igazgatósága.

Hirdetmény.

A «Nagyváradai Templomüveg-festészeti Üvegcsiszoló és Tükörgyár Részvénytársaság» 1913. évi március 28-án délután 4 órakor (saját irodahelyiségében Gerliczy-u.) tartja

első rendes közgyűlését.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság jelentése a részvények elhelyezéséről.

2. Az igazgatóság jelentése az 1912. évi csonka üzletévről és előterjesztése az 1912. év december 31-én lezárt mérleg és nyereség és veszteség számláinak.

3. A felügyelő-bizottság jelentésének előterjesztése.

4. Az igazgatóság és felügyelő bizottságnak az 1912. évre szóló felmentvény iránti határozat hozatal.

5. A részvénytőkének 65.000 korona teljes befizetett összegre leendő leszállítása.

6. 5 felügyelő-bizottsági tag választása.

7. Esetleges indítványok.

Nagyvárad, 1913. március 17.

Az igazgatóság

11. §. Minden részvényes, ki a közgyűlésen részt akar venni, tartozik részvényeit a társaság pénztáránál f. hó 16-ig letenni.

Kereskedelmi magántanfolyam!

Gyorsírás, gépirás, könyvvitel ker. számtan, magyar és német levelezés, exópirás.

A tanfolyam célja, hogy oly férfiak és nők, kereskedők és iparosok, akiknek nem állt módjukban ker. iskolát végezni, a kereskedelmi életben való gyakorlati ismeretekre kiképeztessenek.

Teljes kiképzés 4 hó.

Beiratkozások már most eszközölhetők. Méréselt tandíjak! Egyleti tagoknak kedvezmény!

Állásközvetítés!

Könyvfelfektetés, mérlegkészítések, bizalmi könyvrevíziók, kereskedelmi megbízások pontosan és diszkréten eszközöltetnek.

DONÁT tanfolyama Szabadság-u. 5.

Orosilag több száz esetben ajánlva.
10-39. Telefon 10-39.

KEPES ELEK

orvosi műszerész üzlete Nagyvárad, «Zöldfa-passage» átjáró.

Sérvkötőit,

szuszpenzorionok fecskendők és betegápolási cikkeit, u. m. egyenes-tartók, háskötők, ágytálcák, bidég,

anatómiai sérvkötők

a melyek a sérvet állandóan visszatartják, műlábak és művégtagok, támgépek, gumai cikkek, harisnyák stb. és a még fel nem sorolható cikkek. Külön probaterena női és férfi kiszolgálásra. Óriási nagyraktár. Tisztviselők és iparosoknak árengedmény.

Legjobb és legizletesebb csemege különlegességek, legelsőbb rendű fűszerárak előnyös árakban csak

Özv. Kádár Jánosné elsőrangú fűszer- és csemege kereskedésében szereshetők be.

Melocco Péter cementárugyár és építési vállalat részvénytársaság

Budapest, IX. Timót-utca 4. a. b. szám.

Nagyvárad, Szőlős-u. 16.

Gyárt: Szabadalmazott géppel gyártott karbantus portland-cement csöveket az összes szabványos méretekben és az ahhoz való idomdarabokat, esőmészölt és vasbetétes, valamint portland-cement csöveket, kútyűrűket stb.

Márvány mozaiklap, működés-cementárugyár. Beton és vasbeton építési vállalat.

Elvállal: Utcák és házak csatornázását, hidak és vízmedencék szakaszi építését. Nagyobb vállalatoknál **tervekkel és költségvetéssel szolgál.**

Meghívást az ország bármely részéből elfogad.

HELYBEN TELEFON 11-75 VIDÉKEN

FEST! TISZTIT! vegyileg női, férfi és gyermek ruhákat.

MOS!

gallér és kézelőket fényesre, csipke és szövet függönyök, bútor szövetek, papi és egyenruhák vegyileg tisztítatnak.

Gyár: Körözs-utca 13.

Felvételi üzlet:
Zöldfa Passage 93.
Rákóczi-ut 7. szám

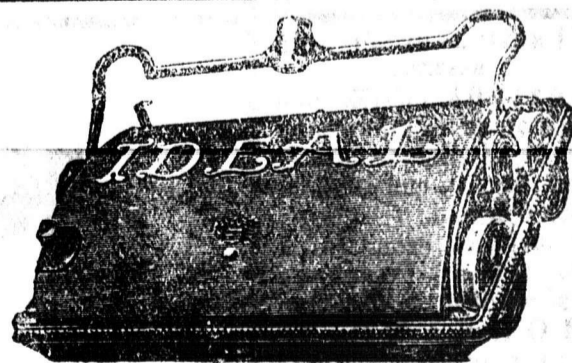
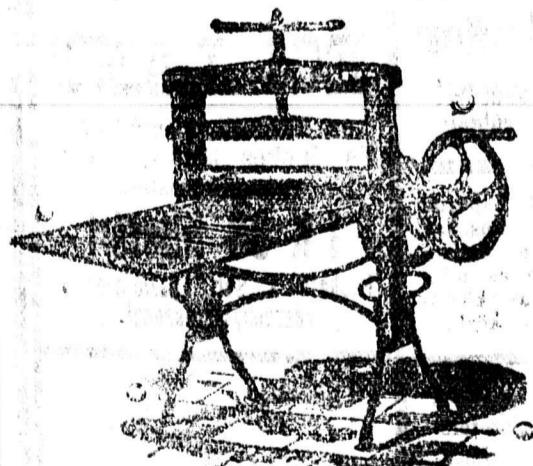
Mokos Sándor.

Árverésen vett áruk eladása megkezdődött Rákóczi-ut 14. lebontott APOLLÓ-ÉPÜLET MELLETT.

Női kötött harisnyák 30 fill., férfi fegyház kötésű zokni 26 fill., gyermek patent harisnyák 24 fill., 1000 tucat zsebkendő drbja 6 fillértől 3:50-ig, női és férfi fehérművek igen olcsón s még igen sok áruk kaphatók.

Hirdetések

felvételnek a kiadóhivatalban.

Ujdonságokból állandó nagy választék háztartási és konyhafelszerelések kizárólagos raktára

TARSOLY és RISZTÓ vaskereskedésében

Nagyvárad, Rákóczi-ut. Telefon 390.

Legolcsóbb bevásárlási források:

Ha Ön

óráját jól és jutányos árban akarja megcsináltatni, hozza el **FEIN KÁLMÁN** óráshoz, Teleki-u. 9. Dr. Nemes ház. Villanyos megállóhely. —

Órákban állandó nagy raktár.

Alapított 1893. **Freund Benjámín** Alapított 1893.

műorás, ékszerész és látszerész
Nagyvárad, Rákóci-ut. Széchenyi-szálloda épület.

RITKA ALKALOM.

Üzletem átalakítása miatt a teljes raktáramat kiárultam eddig nem létező leszállított árban, arany-, ezüst-, nikkell órákat, aranyláncokat, gyűrűket, fül-függőket és más ékszerneműket, kina ezüst tárgyak. Ingaórák, látszereknél 50% engedmény.

Izsák Lidia

mellfűzői, amelyek bécsi modellek szerint készülnek, országserzte nagy népszerűségnek örvendenek a hölgy közönség körében. Megrendelhető mérték szerint,

Nagyvárad, Nagy Sándor-u. 1. Füz. üzlet: TELEFON 1-53. szám.

Mezey János és Társa
fűszer, esemégy kereskedése
Nagyváradon, szt. László-tér és Teréki-utca sarok.

Szolid üzlet többet nem ad, de kevesebbet sem.

RUM és LIKÖR

házihoz való készítéséhez legjobb essentiák

:: kaphatók ::

VADÁSZ ALBERT

„A nygal” drogueriában
BÉMER-TÉR.

HA A KOSSUTH-

utczába vezetni utja, keresse fel a legjobb hirmévek örvendő

KEPES ETEL

varró- és himző előnyemdját, ahol bevásárlásait a legolcsóbban eszközölheti kényelmes munkáanyagokban.

Izléses arany- ezüst ékszerek, finom, órák legolcsóbban kaphatók

Szilágyi Geza és Ts-nál
Rákóci-ut

Telefon. 630.

Táray Sándor

telefon 558. telefon 558.

NAGYVÁRAD

Körözs-utca 11. sz.

Épület és műlakatos vízvezeték és vasszerkezeti munkák.

NE ADJUK

pénzünket idegen cégnek, vegyünk

lánckútat

MÁRKUJZ JÓZSEFNÉL

Akadémia-u. 1. sz.

Deutsch Simon

bútor-asztalos Ór-u. 6.

Elvállal olcsó árban háló-szoba-, ebédlő- és szalon berendezéseket, ugyiszintén előszoba és konyha berendezést. Hívásra megjelenek.

Oláh Sándor

épület- és műlakatos
Beöthy Ödön-u. 43.

Elvállal minden e szakmába vágó új munkákat és javításokat jutányos árban. Takarékos tűzhelyek állandóan raktáron. Költségvetést kívánatra küldök.

Alapított 1895-ben.

Deo Adiuvante!

Imrek Károly

épület és műbútor asztalos N.-Várad,
Alapi-utca 10. szám.

Alapított 1895-ben.

Udvari kávéház

családok kellemes szórakozó helye. Esténkiat Bebe Kálmán teljes zenekarával hangversenyez. — Bejárat

Szt. László-tér és
Zöldfa-utca.

FELDSTRICK KÁLMÁN

könyvkötészete és dobozgyártása

NAGYVÁRAD, Rákóci-ut,
Moskovits palota

Biharmegye és N.-Várad város kir. ítélőtábla és a megyei főszolgabirodságok és körjegyzőségek szerződéses szállítója.

ROZSNYAY JÓZSEF

mű-asztalos, Nagyvárad Kolozsvári-u. 77.

Európa nagyobb városaiban évek során át szerzett gyakorlati ismereteim lehetővé teszik, hogy a mai közönség részére a művészi kivitelű különlegességi munkákat is kellő szak-tudással a legpontosabban elvégezzem. Készítek továbbá: modern háló, szalon, bútor és üzleti-berendezéseket, portálokat, lakás- és káptély-berendezéseket minden stílus és kivitelben a legbiztosabb árak mellett. Egy kísérlet elengedő, hogy a t. uri közönség bizalmát továbbra is kiérdemeljem.

Tisztelettel ROZSNYAY JÓZSEF, műasztalos.

Szántó Dezső
első
nagyvárad
REDÖNY-
GYÁRA Rulikovszky-ut
TELEFON 491.

Jenny Jenő

órák, ékszerész és látszerész. Ajánlja dúsan felszerelt óra és ékszer nagy raktárát jutányos árban. Szent János-u. 39. sz. Óra és ékszer javításokat pontosan eszközölk.

Tanuló felvétetik.

Kerékpár varrógép s gramophon javításokat készíttetni legelőnyösebb

Horvát Béni

mechanikusnál,
Kossuth Lajos-utca 18.
Az összes alkatrészek állandóan raktáron.
TELEFON 1038. szám.

Hans Lajos
Gáz és villanyberendezési vállalat.

Elvállal mindennemű gáz és villanyszereleéseket és jókarbantartását.

TELEFON 1038. sz.

PENCZ JÁNOS

(cipész, szakiparos.)
NAGYVÁRAD,
Szt. János-u. 34.

Készít mérték szerint uri és női (Orthopéd cipőket is) jutányos árban mérték szerint. Meghívásra házhöz jövök.

Petry Arpád

órák- és műszerész

Nagyvárad, Rákóci-ut 9.

Taroly és Risztó mellett, a Rimanóczy-palotával szemben. Mindennemű műszerész munkák szakszerű javítása elfogadtatik.

Alapított 1880-ban
Schopper György

utóda veje
Rohoska Pál

Villanyerőre berendezett gépjávitó, vas és rézöntőde
NAGYVÁRAD,
Sánc-utca 22. sz.

Uj keztűis és sérvkötő készítő!!

Keztűük mérték után gyorsan es legjutányosabb árban készíttetnek. B. Á. I. keztűük 70 cm. hosszú, csak 6 korona. Tisztítások és javítások azonnal eszközölk. Ruganyos sérvkötők 4 korona.
HORVÁTH R.
Nagyvárad, Szt János-utca

Kiadó.

Györy Sándor

villanyerőre berendezett keses és köszörlődeje
Kert-utca, 4. szám.

Elvállal mindentéle speciál köszörlődeket és javításokat, haj- és szakál vágó és lönyirő gépet, zsillette és mindentéle más borotvák köszörlődejét pontosan eszközölk.

ÉGI LANT

ker. katolikus imádságos és énekes könyv, diszes vászonkötésben

1 K 30 fillérért
kapható a Szt. László-nyomda részvénytársaságnál.

Névjegyek

a legolcsóbban beszerezhetők:

Szent László-nyomda r.-társ.-nál
Szilágyi Dezső-utca 5. sz.

Villamos berendezéseket, u. m. magánépületek világítási felszereléseit, csengő házi telephon, ipartelepek, gyárak, és malmok. Villamos világítási és erőátviteli berendezéseit pontosan és szakavatottan készít

SZENES SÁNDOR

villamos berendezési vállalat Szalárdi-u. 9. Költségvetéssel díjtalanul szolgálók, meghívásra azonnal jövök.